

Po pošti prejemam:

za
slo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6, 50 —
mesec : 2, 20 —

V upravnishvu prejemam:

za
slo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1, 70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnishvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhajevak dan, izveniš
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 171.

V Ljubljani, v ponedeljek, 28. julija 1902.

Letnik XXX.

Narodni sekvester.

Torej tudi »Narodni dom« je pod se-
kvestrom! Ko se je nekaj nekoliko temu
podobnega pokazalo pri »Katol. domu«, je
liberalno časopisje kazalo uprav kanibalsko
veselje. No, tega mi nimamo, vendar pa
hočemo tu naglasiti nekaj misli, katere uteg-
nejo, če ne sedanjim narodnim voditeljem,
pa vsaj potomcem koristiti.

Da je prišel »Katoliški dom« pod se-
kvester, to ni bila krivda nikogar drugega,
kakor — potresa. Ko je bila porušena stara
hiša, so morala naša društva vendar nekam
iti, ker v zraku viseti niso mogla, in bilo
je treba sezidati iz samega dolga novo hišo.
Stavbeni podjetnik pri tem ni oškodovan,
ker je sam vedel natančno, kakšno delo je
prevzel, in ker dobi hišo nazaj, ravno tako,
kakršno je sezidal, z edinim tem razločkom,
da je bila »Katoliška družba« že takoj po
dozidavi prisiljena, plačevati zelo drage po-
prave. Tu je torej prizadeta samo ena
družba.

Drugače stoje stvari pri »Narodnem
domu«. Zanj se je nabiral s silno agitacijo
denar po vsej Sloveniji. Malo dobite na Slo-
venskem mož, ki bi ne imeli svojega do-
neska v zidovju »Narodnega doma«. Nade
vaega slovenskega naroda so v neki dobi
visele ob »Narodnem domu« in ob njegovi
»Krajcarski družbi«. Požrtvovalnost zanj je
bila tolika, da je res v čast narodnemu nav-
dušenju tedanje generacije.

Kaj je torej pokopalo »Narodni dom«?
Bodimo odkriti: Edino le nes pametna
politika liberalcev. Pri odkritju
»Narodnega doma« je bilo izključeno
slovensko ljudstvo in vstop je
imela edino le »frakarija«. Liberalci so se
odslej polastili »Narodnega doma« in od
tega časa se mu je usušil vir dohodkov.
Kaj pa vzdržujejo liberalci v Ljubljani? Iz-
med vseh socialnih ustanov, ki so prišle na
izključno liberalna ramena, poznamo edino
le »Narodni dom«, in pokazalo se je, da
niti tega niso mogli vzdržati z vso svojo
močjo. Pokazalo se je pri tem, da ta družba
nima sposobnosti, da bi vzdržala eno samo
družabno ustanovo iz svoje lastne moči.
Prišli so na 240.000 K deficita. Proti temu
so vse izgube, ki jih je doslej imelo na sto-
tine katoliško-narodnih ustanov, prava ma-
lenkost. Če se pri kakšni posojilnici prikaže

primanjkljaj 20 gld., je vse liberalno časo-
pisje po koncu in rohni o grcznem po-
lomu. In kaj vidimo tukaj? Se od tega,
kar gre v izgubo pri »Nar. domu«, je ve-
čina darovana od duhovščine
in od drugih katoliških na-
rodnih domoljubov. Isti trenutek,
ko so s svojim znanim terorizmom libe-
ralci proglasili »Nar. dom« za svojo last in
ga zaprli pred katoliško-narodnim elemen-
tom, je bila zapečatenata njegova poguba.

Mestna hranilnica ga je reševala in se
pri tem engazirala bolj, nego ji hasne. A
pustimo to, ker nečemo pisati v škodo za-
vodu, kateri je sam ob sebi upravičen.

Kaj bo zdaj? Stvar se bo vlekla še na-
prej. Videli bomo, kako bodo liberalci rešo-
vali svojo uzurpirano posest.

A ker se zidajo tudi drugod po
Slovenskem »Narodni domovi«, bi si mi
vendar dovolili opozoriti na to, da naj bodo
snovatelji previdni in da naj nikjer več ne
padejo v zmoto ljubljanskih liberalcev.

Mi moramo snovati edino le take do-
move, kateri ne služijo v zabavo onemu
sloju, kateri je navajen edino le užitka, a ni
niti produktiven niti požrtvovalen, ampak
karkoli snujemo, mora biti popolnoma ljud-
sko, mora biti v rokah zanesljivih, pametnih
ljudi, — če so tudi »klerikalci«, to nič ne
de —, in mora biti za vselej zavarovano,
da ne pade v roke ljudem, ki so veliki
edino le v zabavljanju, za pozitivno, koristno
delo pa niso zmožni.

Narod, ki nima tega prevdarka, pride
sam pod sekvestr, z vso svojo narodno in-
dividualnostjo. Mi Slovenci smo že blizu
temu, in zadnji čas je, da se obrne na bolje.

Deželni zbori.

Minulo soboto so z malo izjemami vsi
deželni zbori zaključili sedanje zasedanje. —
V nižjeavstrijskem dež. zboru
je znani renegat posl. Kolisko v sklepni
seji zopet predlagal, naj se določi nemščina
za učni jezik na vseh javnih ljudskih in
meščanskih šolah. Dejstvo samo pa, da je
stavil predlog v zadnji seji deželnozbornskega
zasedanja, kaže, da niti predlagatelj ni ma-
trati stvari za resno. — Zaključen je bil v
soboto tudi štajerski deželni zbor,
ne da bi bil mogel rešiti nasilno volivno
preosnovo. — Delo je končno završil tudi
dalmatinski dež. zbor. Zadnja seja

tega zastopa je bila dokaj burna. Na dnev-
nem redu je bil adresni načrt. Del načrta,
ki se peča s splošnimi gospodarskimi vpra-
šanji, je bil vsprejet soglasno, oni, ki govori
o uvedbi hrvaščine za notranji uradni jezik,
proti glasovom Italijanov, ter konečno pasus
o združenju vseh hrvatskih dežel v eno dr-
žavnopravno skupino v monarhiji proti gla-
sovom Italijanov in Srbov. O premembi de-
želnega reda niso mogli razpravljati, ker sta
poslednji dve stranki ostavili zbornico. —
Češki deželni zbor ima ta teden še
nekaj sej.

Nagodbena pogajanja.

V soboto je bil ministerski predsednik
Koerber opetovano v avdienci pri cesarju.
Posebno dolgo se je vladar to pot razgo-
varjal s kabinetnim načelnikom in »Frem-
denblatt« pripominja, da je bil Koerber nad
vse prijazno sprejet. Vkljub temu se pa iz
tega poročila še ne da sklepati, da je ugodno
rešeno nagodbno vprašanje. Iz vedenja ogr-
skega ministerskega predsednika bi se dalo
soditi ravno nasprotno. Szell jo je že prej-
šnji dan popihal nazaj v Ratot in listi tr-
dijo soglasno, da se kabinetna načelnika v
zadevi nagodbe nič več ne anideta. Pač pa
je Koerber pozneje dalj časa konferiral s
finančnim ministrom Böhm Bawerkom. Iz
tega bi se dalo sklepati, da je Szell popolno
podlegel s svojimi zahtevami in da vladar
odobruje Koerberjevo avstrijsko stališče.

Bolgarska — kraljestvo.

Iz Carigrada se poroča bolgarskim li-
stom, da hoče sultan na svoj rojstni dan
proglasiti kneza Ferdinanda bolgarskim kra-
ljem in ugoditi želji Rusije, ki hoče pre-
membo bolgarske ustave. Da se preprečijo
mogoči nemiri, ki bi utegnili nastati mej
bolgarskimi Turki, proglasilo se bo o tej
priliki izjemno stanje. V Bolgariji se bo ob
enem uvedla tudi gorenja zbornica — senat.
Vladni krogi v Sofiji se jako boje, da prej
izbruhne ustaja v Macedoniji

Zatvoritev kongregacijskih šol v Parizu.

V petek, kot smo sporočili, je francoski
predsednik Loubet po sklepu ministerskega
sveta podpisal dekret, ki določa zatvoritev
vseh redovnih šol v Parizu in okolici, v so-
boto zvečer se je dotično vladno povelje že
izvršilo na celi črti. Večinoma se redovnice

nikjer niso ustavljale vladnemu nasilstvu,
dobro vedoč, da je zaman vsak odpor, le
nekateri navdušeni ljudski voditelji so pone-
kodi vse poskusili, da bi redovnice ostale
na svojem mestu. Posebno vztrajno so bran-
nili vstop oblastvenim organom v samostan
Saint Maure, kjer so zastražili vrata in niso
pustili nikogar notri ne ven. Konečno so se
pa na zahtevo redovnic vendar udali. Splošno
so policijski organi dostojno izvrševali vladno
zapoved, ker so se opravičeno bali izbruha
splošne ljudske nejevolje. Redovnice so se
podale v prvotno redovno hišo v Rue de
Saint Blaise. Na svojem mestu ostanejo le
one, ki so vodile sirotišnice in hiralnice, ki
so avtorizirane. Med ljudstvom se pojavlja
vedno večje gibanje, posebno še po deželi;
vrhunec bo pa to gibanje doseglo, ko se
pokaže, kaj so francoski katoliki izgubili z
redovnimi šolami. — V Parizu se pripravlja
sedaj akcija za ustanovitev katoliških svetnih
šol, ki jih bodo vodili moški in ženske iz
katoliških aristokratskih krogov. Po deželi
seveda kaj takega ne bo lahko mogoče iz-
vesti, valed česar bo ljudska nevolja tembolj
rastla. Predsednik Loubet dobiva z vseh
strani protestne izjave, povsodi se pripravlja
velika akcija za zopetno otvoritev samostan-
skih šol.

Ustava na Filipinih.

Senat severoameriških zveznih držav je
minule dni sprejel načrt ustave za Filipine,
ki sloni na naslednjih načelnih določbah:
Filipinska legislatura bo imela zgornjo in
spodnjo zbornico, zgornja zbornica bo fili-
pinska komisija, spodnja pa bodo volili do-
mačini, razen Moros in poganov. Toda prej
mora priti ljudsko štetje in splošen mir bo
moral prej vladati vsaj dve leti. Legislatura
bo volila dva delegata v washingtonski kon-
gres. Oblast legislature je omejena in pravice
Filipincev so natanko določene. — Kongres
je dal vladi pooblastilo prodati redovniška
zemljišča, ki postanejo potem javna last.
Nato se odpro naselnikom, a noben posa-
meznik ne sme imeti več kot dvatisoč petsto
akrov, da bi se ne urinile korporacije. Stalna
denarna valuta še ni urejena.

Iz brzobjavk.

Italijansko-švicarski razpor
bo najkasneje pojutranjim poravnal. Posre-
dovala je v tem oziru Nemčija. Sedanja za-

LISTEK.

Spomini na sv. deželo.

Piše Ivan Knific.

(Dalje.)

Bodi že temu tako ali tako, toliko je
gotovo, da je ta vrt pristni starodavni Ge-
tzemani. Grki so sicer temu vrtu nasproti
sezidali svoj lastni Getzemani, na katerem
so v zadnjih letih Rusi sezidali lepo cerkev
s sedmerimi zlatimi kupolami. Vendar pa
nam zgodovina in ustno izročilo pričata, da
je edino pravi Getzemani-vrt katoliški; in tej
resnici so se udali že Grki sami. Bodi ruska
cerkev še tako lepa od zunaj in znotraj, —
ogledala sva si tudi njeno notranjščino, —
veliko bolj ti je všeč preprosti, pa lični vrt
očetov frančiškanov, in sree samo ti pravi,
da mora to mesto biti pristno.

Streljaj od vrta, blizu »Marijinega groba«,
leži votlina, v kateri je naš Izveličar potil
krvavi pot. Tudi ta votlina je last oo. fran-
čiškanov. Prostorna je, da nisem pričakoval

kaj takega. Dva oltarja stojita v njej. Po-
dobna je veliki kapeli in je zelo lepo okin-
čana. V steno pa je vzdana plošča s po-
menljivim napisom: »Et factus est sudor
ejus sicut guttae sanguinis decurrentis in
terram. Luc. XXII. 44.« (Njegov pot pa je
bil kakor krvave kaplje, tekoče na zemljo.)

Tri pota vodijo od getzemanskega vrta
na vrh Oljske gore. Izberimo si srednjo,
dasi zelo strmo, vendar pa najkrajšo pot.
Dober četrť ure in dospeli smo skoraj do
vrha, do mesta, kjer nam v steno vzdana
plošča naznanja, da je to oni kraj, kjer se
je Gospod izjokal nad neizpokornim mestom.
Ker smo se od strme hoje nekoliko upe-
hali, postojmo par trenutkov in ozrimo se
na mesto Jeruzalem.

V svetem pismu večkrat beremo, da so
Kristus in apostoli sedeli ob pobočju Oljske
gore, da so si odpohili od dolge hoje, in
gledali na mesto in na tempelj, čigar pozla-
čena kupola je lesketala v solnčnih žarkih.
Bil je to krasen pogled, ki je učenca pre-
vzel tako, da so rekli Gospodu: »Učenik,
poglej, kakšni kamni in kakšno zidanje!

(Mark. 13, 1.) Izveličar pa se je izjokal nad
mestom in je svojim apostolom prerokoval
pogin mesta in tempeljna.

To svetopisemsko dogodbo sem še bolje
razumel tedaj, ko sem se s tega kraja ozrl
na novodobni Jeruzalem in njega mogočno
zidovje. Zares, krasen razgled se nam nudi
odtod. Kakor na reliefni plošči leži mesto
pred nami v vrsti svoji razsežnosti.

Pod nami se razteza dolina Jozafatova.
Nam nasproti se dviguje na drugi strani do-
line velikansko, močno ozidje jeruzalemsko.
Uprav pred seboj zagledamo stolpiče tako-
zvanih »Zlatih vrat«. To so bila svoje dni
najveličastnejša vrata jeruzalemskega mesta.
Skozi ta vrata je najbrže tudi Kristus na
cvetno nedeljo slovesno jezdil v Jeruzalem.
Nekateri celo menijo, da je satan Izveličarja,
ko ga je izkušal, peljal vrh strehe teh vrat
in mu rekel: »Ako si Sin Božji, vrzi se
doli!« Visoka so ta vrata zares tako, da bi
se ti zvrtele v glavi, ko bi stal vrhu njih.
— Turška pravljica pripoveduje, da se bodo
nekaj kristjani polastili mesta in neki petek
kot zmagovalci prišli v Jeruzalem. Da bi se

to ne zgodilo, so jih Turki v svoji previd-
nosti zazidali.

Za »Zlatimi vrati« se širi prostorni
»haram eš šerif«; sredi njega kipi proti nebu
ogromna Omarjeva mošeja z višnjevkasto
kupolo. Če nas preseneti že ta pogled na
turško mošejo, kakšen je bil šele pogled na
starodavni judovski tempelj, s katerim se
mohamedanska molitvenica niti primerjati
ne dá!

Za Omarjevo mošejo se širi razsežno
mesto. Med sivkastimi hišami se dviguje
tudi precejšnje število zvonikov, znamenje,
da stanuje v mestu še mnogo kristjanov.
Med vsemi pa najprej zapazimo visoko ku-
polo cerkve Božjega Groba in ne daleč od
nje lepi zvonik nove protestantovske cerkve.

Pogled nam sega še daleč onstran mesta
proti zahodu na razne vasice, ki so raztre-
sene po golih rebrih judovskega gorovja.
Stopimo pa rajši še par korakov višje: z
vrha Oljske gore je razgled še mnogo lepši
in zanimivejši.

(Dalje prih.)

stopnika Silvestrelli in Carlin sicer ne pojdeta več na svoja prejšnja mesta, pač pa bota opravljala njune posle začasno namestnika. — Ministerska kriza v Srbiji še ni rešena. Vučićev kabinet vztraja pri demisiji, predsednik skupščine Stanojević se pa tudi še ni odpovedal. Splošno se sodi, da je neizogiben razpust skupščine. Nove volitve bi vodil Vučić, čegar ostavke bi kralj ne v sprejel; če pa sedanji kabinet ne bo zadovoljen s tem načinom rešitve, pride morda na krmilo nestrankarsko ministerstvo z višjim častnikom na čelu. — Potovanje cesarja Viljema na Poznanjsko bo imelo popolnoma vojaški značaj. Ves tozadevni načrt se je premenil. Sprejemi in pozdravi nevojaških krogov odpadejo. — Novi bavarski minister za bogodastje postane po najnovejših virih bavarski poslanik na Dunaju baron Podewils, ki je baje »katolik, a ne ultramontanec«. — Kronanje kralja Edvarda je sedaj definitivno določeno na 9. avgusta. Dotični dekret je kralj sam podpisal. — Rusija in sladorna pogodba. Iz Bruslja javljajo, da Rusija bržkone pristopi k bruseljski sladorni pogodbi.

Nečuvane „Narodove“ laži.

Kakor se vidi, „Slov. Narod“ ne more obstati brez napadov na duhovnike ter išče povsod, kje bi kaj iztaknil. Vsako še tako dobro in potrebno in za ljudstvo koristno reč le v hudo zavija, da more po duhovniku mahnjati. To je storil zopet 19. julija t. l. v št. 164. ter pod zaglavjem: „Štita naša ali farška bisaga“ vnovič mene napada. Naredil bi popravek za „Slov. Narod“, pa kaj, ker nima prostora za resnico, ampak le za napade in obrekovanje.

Zato prosim slavno uredništvo „Slovenca“, da bi blagovolilo v pojasnilo označene stvari naslednje vrstice sprejeti: Kdor je hodil kdaj iz Dolenjave v Rakitnico, po cesti, ki pelje v Grčarice, se pač spominja, kako nevarna je pot ob času deževja in povodenj za ljudi in za živino. Tudi meni se je primerilo pri neki povodnji, da bi skoraj v vodo zdrsnil in pri drugi priliki z vozom nikakor nisem mogel priti do cerkve. Povedal mi je mož, kateremu sem tožil čez taka nevarna pota, da že petnajst let, in drugi, da že dvajset let se trudijo pridobiti prostor za preložitve ceste, pa posestnice Obrške nikakor toliko travnika spodaj pri cesti ne odstopijo, dasi so že 70 gld. za prostor ponujali. Mož me naprosi, da bi šel jaz sam tje prositi, morebiti bom srečnejši, kakor so bili drugi. Ker sem imel ravno nekaj tam plačati in tudi bolnika obiskati, se podam tja z namenom, tudi za prostor za preložitve ceste poprositi. Začetkom niso bile zadovoljne prostora odstopiti, nazadnje pa vendar puste dotični prostor, t. j. okoli 55 metrov dolžine in kolikor se bo za širjavo ceste potrebovalo, za ono že nekdanj ponudeno ceno 70 gld., za katere naj jaz napravim eno ustanovljeno mašo v Rakitnici v cerkvi sv. Vida za ranjcega strica Franc Merharja, po katerem so dotično posestvo podedovali. Ker pa za eno ustanovljeno mašo pri podružnici pol ure od farne cerkve po določili knezoškofijskega ordinarijata (Skof. list 1900, str. 96) glavnic 70 gld. nikakor ne zadostuje, obljubim jim, toliko še h kapitalu dodati in zraven vse koleke in procente plačati, in sicer iz svojega, le edino zato, da se sme cesta preložiti in za vedno napraviti varna pot.

Ravno tisti dan je bila občinska seja, pri kateri stavim sledeči predlog:

Ker je ob času nalivov in deževja pred Rakitnico prehod po cesti pri križu nad mlinom za ljudi in živino jako nevaran, da bi se ob kaki povodnji lahko velika nesreča zgodila, zato stavim predlog, da bitukajšnji občinski odbor blagovolil od cestnega odbora v Ribnici izposlovati, da bi se cesta za dva metra vzdignila ter višje v hrib čez travnik Obrških posestnic preložila. Dolžina ceste bi znašala okoli 60 metrov.

Dodaj so bile posestnice tega za cesto odločenega prostora zmiraj nasprotne, tako da ga niso hotele pod nobenim pogojem odstopiti, zdaj so se pa udale ter izrekle, da odstopijo prostor cestnemu odboru za svoto 70 gld., in se sme spodaj od travnika toliko vzeti, kolikor je za preložitve ceste potreba, da se cesta precej sme delati.

Občinski odbor je uvaževal veliko potrebo za preložitve dotične ceste ter županu kot odborniku cestnega odbora naročil, naj od okrajnega cestnega odbora izposluje dotično preložitve ceste. Ob enem pa tudi županu pripomni, da se bo ta del po ekspropriaciji za 20 gld. dobil.

Po dokončani seji me eden odbornikov vpraša: „Kako je vendar bilo mogoče, da so posestnice privolile, ko so bile dodaj zmiraj nasprotne?“ Pa mu povem, da le pod tem pogejem so privolile, da se ena ustanovna maša za ranjcega posestnika pripodružnici sv. Vida v Rakitnici napravi, in

da bom vse stroške za ustanovitve, koleke, procente in karbo do kapitala manjkalo, sam iz svojega plačal. Tako je bila pogodba sklenjena. Tako se pravi »skrbeti za farško bisago«, kadar sam iz svojega plačujem!

„Slov. Narod“ je res kakor kača: ko mu že glavo stere, pa z repom okoli seka in mlati. Ko sem mu zadnjič iz sodniških aktov dokazal, da je o testamentu vse izmišljeno in sama laž, ko pravi, da sem ranjko s hudičem in peklom prisilil, da je testament naredila po moji zapovedi, se pa v št. 165. opira na pismo, v katerem sem prosil, naj dediči polovico stroškov cerkvi poplačajo: Torej, ako se pravi, da bi se mu v nesreči pomagalo, katere ni sam povzročil, ali pa, ako ga kdo opomni, naj se mu škodo vsaj nekoliko povrne, katero mu je učinil, in da je Bog plačnik dobrega in hudega, v tem tiči škandal. To se pravi: bližnjega oropati; torej so vsi prosilci, ki se sklicujejo, da bo dobrotnikom Bog povrnil, in vsi opominjevalci, ki hudobnežem zaradi grešnih dejanj večno nesrečo napovedujejo, roparji svojega bližnjega.

Zdaj pa zopet dve novi laži: prvo, da sem ranjko Marijo Tekavec za roke cukal, češ: „Mica, testament, testament!“ Takoj moram pojasniti, kako se je takrat godilo: Po opravljeni pobožnosti sv. obhajila še nekoliko pri njeni postelji postojim in rečem: „Bog jo bo kmalu rešil vseh težav“ ter vprašam neko tam zraven mene stoječo osebo: „Ali je naredila testament?“ In druga se pri oknu oglasi rekoč: „O kdaj že, že pred več leti!“ „Je že prav,“ odgovorim in grem domu. Da bi me bila kaka navzoča oseba opozorila, da je bolnica v smrtnih mukah, katero sem jaz bolj poznal, kakor ona, in zahtevala, naj jo v miru pustim, je laž.

Ravno tako je laž, da bi bil jaz rekel: „Še za misijon bi rad, da bi kaj dala.“ To je prava izmišljena dogodka, ki označuje s prvim dopisom „Slov. Naroda“ z dne 5. julija, da lahko vsak po vrednosti preceni taka poročila. Vprašal sem vse osebe, ki so bile pri bolnici ravno takrat navzoče, in tudi sam dobro vem, da je tista oseba, katere je to izrekla, „da bi za misijon še rad dobil“, popolnoma lagala. Pa kaj, nekaterim ljudem je to glavni smoter, kako bi duhovnike obrekovali. Napravil sem že veliko misijonov in veliko duhovnih vaj in drugih pobožnosti, pa nikdar nisem ne pri ljudeh in ne pri cerkvi kakega plačila iskal. Zato rečem: Ako lažnjiva oseba dokaže, da bi bil jaz kdaj te besede: „Se za misijon bi rad, da bi kaj dala“ izrekel, dobi en stotak. Dokler pa tega ne dokaže, ostane nesramna obrekovalka.

Dolenjavas, 23. julija 1902.

J. Salehar, župnik.

XI. občni zbor katol. tiskovnega društva v Ljubljani.

(Dalje.)

II. Kako je društvo izvrševalo svoj namen?

Svoj namen: izdajati in razširjati dobre knjige in tiskovine razne vsebine ter podpirati časopise v verskem in narodnem ter avstrijskem patriotskem duhu urejane, je izvrševalo društvo od zadnjega obč. zbora tako-le:

1. Izdalo je nalastne stroške te-le knjige:

a) „Duhovni pastir“, letniki XVII., XVIII. in XIX. s prilogo „Zbirka lepih zgledov“, ki je do sedaj dospela do 36. pole II. zvezka. Urednik mu je katehet ljubljanskih uršulinskih šol, gosp. Alojzij Stroj, kateremu pomaga več duhovnih sobratov.

b) „Koledar“ tiskovnega društva v Ljubljani za leta 1900, 1901 in 1902, urejen po predsedniku, smo č. gg. društvenikom razposlali brezplačno. Izšel bo tudi za prihodnje leto ter ga dobe lepo vezanega vsi dosedanj udeje in oni, ki bodo še pravočasno pristopili društvu.

c) „Venec“ cerkvenih bratovščin, IV., V. in VI. letnik. Ureja ga pred. gosp. semeniški spirital dr. František Ušeničnik.

d) Svet. Františka Saleškega „Filoteja“ v prof. Anton Kržičevem prevodu iz francoskega izvirnika, v dvojni, finejši in pripravejši obliki, v 7000 izvodih.

e) P. Ladislav Hrovatove „Šmarnice“ za l. 1900 (Marijine čednosti in dobrote, po Patiusu S. J. in Schepersu, C. ss. R.) 1000 izvodov.

f) Istega pisatelja „Šmarnice“, za l. 1902 (o Marijinem srou) so izšle v naši novomeški tiskarni v 1500 izvodih. Pisatelj († 14. apr. 1902) se je na smrtni postelji zelo razveselil, ko je videl še pred smrtjo dokončano svoje zadnje delo v čast blaženi Devici Mariji.

g) M. Počev „Poslovnik“ v popravljenem natisu, v 1000 izvodih. Ker se

pri župnijskih uradih bolj in bolj udomačuje vseskozi slovensko uradovanje, je ta knjiga zlasti samostojnim dušnim pastirjem po slovenskih pokrajinah gotovo dobro došla.

g) Ant. Vetrnika, župnika pri sv. Jakobu na Dolu. Razlaga velikega katekizma ali krščanskega nauka, za cerkev. I. zvezek: O veri in apostolski veroizpovedi. II. zvezek: O upanju in molitvi ter o ljubezni in zapovedih. III. zvezek: O milosti in zakramentih. IV. zvezek se tiska in bo končan do jeseni. Vsak zvezek v 1500 izvodih.

h) Stolni dekan A. Zamejlo je društvu prepustil „Pobožnosti za sv. leto“ v 1200 izvodih. Priredili smo še 2. izdajo v 3000 izvodih.

i) V domači zalogi je izšel novi natis molitvenika „Dušni vodnik“ z nenavadno velikimi črkami, v 4000 eksemplarih.

j) Na prošnjo + g. Jož. Benkovića smo prevzeli od njega sestavljen dijaški molitvenik „Flos juvenilis“ v naše založništvo, 1000 izvodov.

k) „Jezus do bri pastir“, molitvenik. II. natis.

l) Tri P. L. Spillmannove povesti, ki so jih prevedle č. Loške Uršulinke. namreč: „Ljubite svoje sovražnike“, „Maron, krščanski deček z Libanona“ pa „Marijina otroka“, povest iz kavkaških gor. Prvih dveh smo dali natisniti 2000, zadnje 1500 izvodov.

m) Podobice „Srca Jezusovega“ s posvetilno molitvijo, napravljenih po oltarni sliki v ljubljanski stolnici, smo dali natisniti (hromolitografija) 80000 kosov.

n) O priliki papeževe 25 letnice smo v Monakovem naročili 10.000 podobice svetega Očeta z molitvijo.

o) Po „Slovenca“ smo dali ponatisniti Manzoniјеvo sloveče delo „Zaročena“ (I. promessi sposi) v Ivan Benkovičevem prevodu v 300 izvodih.

p) Po „Slovenca“ smo tudi ponatisnili: „Med romanskimi narodi“. Spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice. Spisal Jož. Lavtarič. 1901.

r) Kristof Šmidova „Roza Jeldvorska“. Poučna povest starišem in mladini. Tretji popravljeni natis v 3000 izvodih. Priredil ga je prof. Ant. Kržič.

s) „Stoletna pratika“ dvajsetega stoletja (1901 do 2000). Sestavil dr. Gregorij Pečjak, v 3000 izvodih. Meseca aprila je izšla v novi izdaji zopet v 3000 izvodih.

t) Ravnokar je izšel tuhinjskega župnika J. Zabukovca „Nauk o sv. zakonu“ v 3000 izvodih.

u) Izdali smo v novem natisu „Slovensko kuharico“ v 3000 izvodih.

Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov

je izdalo na svoje tovariše sledeči poziv: Dragi tovariši! Naše društvo nosi naslov: „Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov“. Kdor razmer ne pozna, sodil bi, da so v tem društvu združeni vsi slovenski odvetniški in notarski uradniki, in teh je na stotine. V resnici pa je mlačnost med našimi tovariši toliko, da naše društvo, ki razteza svoj delokrog po vseh slovenskih deželah, še dozdaj ni imelo pod svojim okriljem niti ene stotine uradnikov.

Odbor si je dosedaj prizadeval z raznimi vabil, dopisi in pozivi, da bi združil vse tovariše v to društvo, toda pri tem je imel vedno samo izdatne stroške, pa skoro nikakega vspeha.

Vsed tega je odbor sklenil, prirediti več javnih shodov, da tovarišem razloži in pojasni namen društva, ter jih prepriča o važnosti in potrebi stanovske organizacije.

Prvi takšni shod vrši se v Ljubljani. — Opozorjamo že sedaj vse cenjene tovariše, da se tega shoda, komurkoli gmotne razmere le količkaj pripuščajo, zanesljivo udeležijo, da s tem pokažejo, da hočejo skupno delovati v priporitev naravno in zakonito njim pristojnih pravic.

Celo vrsto let se že bojujemo, ne samo mi odvetniški in notarski uradniki, temveč vsi zasebni uradniki za postavno uvedenje zavarovanja za starost in onemoglost zasebnih uradnikov ter njih vdov in sirot, za uvedenje nedeljskega počitka itd. — pa niti najmanjšega vspeha ne moremo pokazati. Če vprašamo po vzroku, zakaj ničesar ne dosežemo, nam služi v odgovor: temu kriva je naša nesloga in indiferentnost ter slaba organizacija.

Ako hočemo doseči, kar nam po naravi in po zakonih gre, moramo to z druženo neprenehoma zahtevati, dokler se nam ne ustreže, in če bi se nam ne hotelo ustreči, da storimo vse dopuščene korake v dosegu svojih ciljev.

Odkar društvo obstoji, je dobilo nebroj prošenj za podelitev podpov in zaradi posredovanja služb večinoma od tovarišev, ki ali še nikdar niso bili člani društva ali pa so svoje dolžnosti napram istemu tako slabo izpolnjevali, da se jih skoro ni moglo šteti med redne člane. — Ako bi tovariši vedeli uvaževati potrebo združitve tudi takrat, ka-

dar združene moči ne potrebujejo, kakor jo uvažujejo, kadar so momentano v sili in potrebi — gotovo ne bi bilo na vsem Slovenskem tovariša, ki se ne bi odzval vabilu vstopiti v društvo odvetniških in notarskih uradnikov.

Ta poziv naj služi vsem cenjenim tovarišem v spodbudo, da ne pozabijo na svoje lastne koristi. Četudi nekateri ne mislijo postati sivi v odvetniških in notarskih pisarnah, pomislijo pa naj, da so iz kolegijalnosti dolžni pomagati tistim tovarišem, kateri so v to obsojeni, do pridobitve njihovega stanu primerne eksistence.

Na svidenje torej v beli Ljubljani!

Izpred sodišča.

Z lore padel je na držav. kolodvoru v Ljubljani Jože Uršič o priliki, ko so premikali železniške vozove z enega tira na drugi. Dne 18. jan. t. l. so Grassjevi delavci na tiru št. 5. z lore razkladali deske. Kar pridrdra v močnem teku po tem tiru četvero voz in se zaletel, ne da bi uslužbenec Oblak pravočasno zategnil zavoro, v loru, na kateri je stal na deskah Uršič. Ta je na neko na tleh ležešo ročico v znak padel in se težko poškodoval. Oblaka je sodišče obsodilo na en mesec z 1 postom vsakih 14 dni poojstrenega zapora zaradi nepaznosti.

Otrok utonil. Lucija Pance, kajžarjeva žena iz Pečenika, je imela v reji sinčka svoje omožene hčere Ivane Zorko. Dne 25. apr. t. l. popoludne je prišla v Pancevovo hišo desetletna sosedova hči Micička ter prosila Pancevoto, če bi pustila malega Janezka iti se z njo igrati, na kar je mož obtoženke pripomnil, da Bog varuj pustiti otroka z dekletom, ker je voda v bližini in bi utegnil otrok v vodo zagaziti. In res se je to zgodilo, kajti v močvirju odsotnosti je pustila Lucija Pance iti otroka z desetletno Micičko, ne da bi dalje na njega pazila. Otrok je zadel v komaj kach 150 metrov od hiše oddaljeno vodo ter utonil. Sodišče je priznalo obtoženki pet dni zapora.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. julija.

Osebnosti. Železniški minister dr. vitez Witteck se je v soboto pripeljal na Bled ter izstopil v Mallnerjevem hotelu. — Deželnega nadsodišča svetnik v Gradcu A. vitez Karnitschnig je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču, nadsvetnik dr. Josip vitez Scheuchenstuel pa podpredsednikom graškega nadsodišča. — Evidenčni geometer Anton Grubišič je iz Albone premeščen v Ljubljano.

Gospodom dopisnikom. Razni naši gg. dopisniki pošiljajo večkrat svoja poročila na imena naših sourednikov. Ker pa se zgodi, da ta ali oni za en dan ali dva dni gre po nujnih opravkih iz Ljubljane, nam pošta ne izroči dotičnih pisem, ako so priporočena. Tako se večkrat nujna poročila zakasnijo. Prosimo torej, naj se dopisi pošiljajo naravnost na uredništvo našega lista.

Novomašniki. Iz Gorice se poroča: Včeraj so bili v novomašnike posvečeni sledeči č. gg. in sicer: Iz goriške nadškofijske jedini Andrej Strelkelj; iz tržaške škofije Štefan Bassa, Matija Kurelič, Josip Učič in Franjo Vranjac. Razun imenovanih sta bila v mašnika posvečena oo. kapucina Lavrencij Novak in Rafael Bogataj.

Poroči se jutri v Novem mestu gosp. Avgust Belle, posestnik na Uncu, z gđ. Mici Jagodic.

Umrl je v soboto v Britofu pri Kranju g. Janez Zabret, bivši župan predoseljski. Naj v miru počiva!

Knjižlica „Kratek poduk o sv. zakonu“ je izšla. Dobro utegne služiti dušnim pastirjem pri podučevanju ženinov in nevest; pa bo v veliko korist tudi zaročenem in že v zakonu živečim, če jo pazljivo prebirajo in po nji ravnaajo. Knjiga trdo vezana stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 70 vinarjev, po pošti poslana 10 vinarjev več.

Kje je surovost? Liberalni učitelji-junaki, z umazanimi razglednicami in odprtimi dopisnicami, seveda brez podpisov — so poslali g. Štruklju, učitelju v Robu, iz Ljubljane dopisnico s sledečim besedilom: „Ali Vas ni sram, da pošiljate svoje revne duševne proizvode v „Slovenčeve“ kloake. Trikrat fej! Ali ste res še tako mladi. Še ne izprevidite, kaj hoče narediti „Slovenčeva“ stranka z ljudskimi šolstvom! Učitelj, ki simpatizuje s to stranko, ni več učitelj,

temveč starodobni mežnar, ki se trese pred vsakim očitanim fajmoštvom. Tudi vam se menda že tresejo hlači, če ga le vidite. Z dopisom v „Slov.“ ste si ga pač potolažili. Fej!“ — Podpis seveda ni in celo pisava je potvorjena. Fej človeku, ki se skriva za plot, ko vrže kamen!

Letošnja matura v Kranju. Kustnemu izpitu, ki je trajal od 23. do 26. julija, je prišlo 26 kandidatov. Izmed teh so dobili trije odliko, in sicer: Janez Kerč iz Predasel, Jernej Pavlin iz Naklega in Avgust Trojanšek iz Mengiša; 15 prvi red, 7 ponavljalni izpit v septembru (2 iz grščine, 2 iz nemščine, 2 iz matematike, 1 iz fizike. Za celo leto je 1 propadel.

Zanimivo ljudsko štetje. Gospodje na tržaškem magistratu so se pokazali zopet mojstre. Dolgo časa niso prišli na dan z zaključkom ljudskega štetja. Vse je bilo rado vedno, koliko Slovencev bodo utajili. Sedaj javlja „Piccolo“, da so vsega skupaj v mestu in okolici našli — 26.000 Slovencev. Ta statistika je nekaj tako nečudenega, da bo treba, kadar se uradno potrdi, odločno zaropotati. Tržaško gospodo bo treba naučiti pravično šteti!

Zastrupljen. Bivši tehnični ravnatelj prve tržaške čistilnice riža g. Alojzij Riebesel je umrl na svojem posestvu pri Vidmu pri Krškem na zastrupljenju. Sumi se, da ga je zastrupila zlobna roka. Oblasti so izvršile že eno aretacijo. Prosimo poročila.

Ubiti kaplan. Stajerski listi potrjujejo, da je bil kaplan Miklič na poti od spovedi zavračano napaden. Dobil je kamen v hrbet, nakar se je obrnil in zaklical: „Kdo ste, poznal bi Vas rad.“ Kaj sem vam naredil?“ V tistem hipu se mu je približal neki mož, ki ga je udaril po glavi, da mu je klobuk prebil in je dobil Miklič več centimetrov globoko rano. Nezavesten in s krvjo oblit se je Miklič zgrudil. „Narodovo“ poročilo je torej popolnoma lažnivo prikrejeno z gotovim namenom. Malo rihov prijatelj naj bo drugič s takimi poročili vsaj toliko previden, da ga v Ljubljani somišljeniki ne bodo kot dopisnika izdajali. Pogreba nesrečnega kaplana Mikliča se je udeležilo 40 duhovnikov in velika množica ljudstva.

Nemška slavnost v Gradcu je bila po poročilu ondotnih listov včeraj velikanska. Graška „Tagespost“ vé poročati, da je že v soboto do 6. ure popoldne s posebnimi vlaki došlo 12.650 pevcev iz severnih delov mornarije ter posebno iz rajha. Skoro vsako večje nemško pevsko društvo je priredilo v svrhu romanja v Gradec posebni vlak. S „heii“ klici so kajpada pozdravljali dohajajoče goste na vsaki postaji, kjer koli je bilo ljudi, ki imajo potrebnega navdušenja za ravno v dneh slavnosti toliko slavljenjo Vse-nemčijo. Sprejemal je goste pripravljali odbor graškega moškega pevskega društva, pri komerzu zvečer pa župan dr. Graf. Zvečer sta bila Gradec in vsa okolica razsvetljena. Zgoraj omenjeni list ve povedati, da je bila najkrasneje razsvetljena cerkev Srca Jezusovega in pa ondotno župnišče. Tudi župnišče mestne župne cerkve je kazalo krasno razsvetljavo. Včeraj dopoldne so se vršili slavnostni koncerti, popoldne pa izleti. — O nemški slavnosti v Gradcu se nam še poroča: Vojakov ni bilo opaziti nikjer. Zapovedali so jim, da morajo ostati v vojašnicah. Vsa slavnost je imela očitno provokatoričen v senemski značaj. Radi tega je prišlo k slavnosti posebno veliko število gostov iz Nemčije. Ker je vojaško zapovedništvo izjavilo, da vojaške godbe da le pod pogojem, da igra tudi godba bosenskega polka in da se ne razobesijo frankfurtarice, katerih pogojev pripravljali odbor seve ni sprejel, pripeljali so bavarski pevci seboj bavarsko vojaško godbo iz Monakovega, katero je dala na razpolago bavarska vojaška uprava. Ta vojaška godba iz Nemčije je v Gradcu že v soboto javno koncentrirala na veliko veselje južnih in severnih „heilovceve“. V okolici je gorelo mnogo kresov. Priznati se mora, da so Nemci z združenimi močmi priredili velikansko velenemško demonstracijo. Včeraj zvečer so pri komersu peli tudi kranjski Nemoj pod Ranthovim vodstvom nekaj zborov. Razume se, da se je slavnosti udeležilo tudi mnogo tatrov, ki so izvršili veliko število žepnih tatvin. Govori se, da

so prišli v Gradec na slavnost celo angleški žepni tatje. Včeraj popoldne je bil velikanski slavnostni sprevid. Danes ob 7. uri zvečer je prvi glavni koncert. Slavnost se konča v sredo zvečer s komersom v pevski dvorani.

Krugerja so aretirali! Pa ne onega iz Transvala, marveč ta Kruger je le pekovski pomočnik iz Wandsberga nekje doma. Star je še le 21 let. Prijeli so ga, ker je bil v Gorici brez dela in brez denarja. Z njim so zaprli tudi dva njegova tovariša v enakom „položaju“.

Celjski župan Stiger odstopil. V sobotni seji celjskega občinskega sveta je naznanil podžupan, da je definitivno odstopil župan Stiger, ki je deset let županoval celjski občini. Stiger odstopa baje iz zdravstvenih razlogov.

Tifus se je pojavil na strelišču v Krškem mej artilerijskim polkom št. 7.

Toča. Iz Polšnika se nam poroča: Dne 22. julija je bila okrog 5. do 6. ure popoldne tudi pri nas silno huda nevihta s točo in strašnim nalivom. Na Selu v šentjurski župniji je toča kar pobelila, nekaj škode je tudi naredila od Ostrca sem proti Tepam. Jako huda je pa morala biti od Št. Lamberta proti Vačam. Ko je jenjalo, je bilo kar belo videti. Ubogi ljudje!

Štrajk v litijški predilnici. V petek so pustile v nekem oddelku litijske predilnice delavke delo, ker jim je vodstvo odtrgalo na plači nad 20%. Delavke so prosile lastnika g. Schwarza, da jim pusti plačo, o čemer pa ni hotel ničesar slišati. Delavke so šle nato k g. okrajnemu glavarju, pri katerem tudi niso ničesar opravile. Dovoljujemo si pa vprašati: Ali je res, da je neki uplivni gospod delavkam rekel, naj prav lepo prosijo in pred Schwarza pokleknejo, da jih vzame sploh nazaj in celo še za manjšo plačo? Nam se zdi to skoraj nemogoče, vsled tega prosimo pojasnila. Razmere v predilnici so sploh zelo čudne, bodisi pri delu kakor tudi glede bolniške blagajne, katero posebno priporočamo nadzorstvu.

Stavka v Trstu. Kovači-kolarji, ki so se bili za nekaj časa sporazumeli z delodajalci, se zopet pripravljajo na stavkanje, ker menda niso popolnoma zadovoljni s ponudbami, ki jim jih dajejo gospodarji-delodajalci, zato najbrže bodo imeli te dni stavko delavcev te stroke.

Vojaške vaje. Zdaj je že določen program, po katerem se vrše letošnje velike vojaške vaje. Najprej se vrše na morju in na kopnem ob obali jadranskega morja in sicer bliž Pulja in na Kvarnerskih otokih blizu Lošinja. Cesar se pripelje namreč dne 31. avgusta zvečer v Trst. Od tod se popelje dne 1. septembra zjutraj na jahti „Miramar“ v Pulj in koj ta dan prične vaje naše mornarice na morju, ki se bodo vršile 1. in 2. septembra. Dne 3. sept. skušala se bode naša mornarica izkrcati na kopno proti jugu od Pulja, a pešpolka 97. in 87. imela bodeta nalogo, da preprečita to izkrcanje. Dne 4. sept. si pa ogleda cesar nekatere nove mornarične stavbe v Pulju. Ta dan zvečer se odpelje na Dunaj. V njegovem spremstvu pri teh vajah bode tudi prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Dne 11. sept. se pa odpelje cesar v spremstvu nadvojvode Franca Ferdinanda, nemškega prestolonaslednika in nadvojvode Rajnerja v Szatár na Ogerskem, kjer bodo velike korne vaje, ki pričnejo 14. sept. in bodo trajale do 16. sept. Od tam se povrne cesar s spremstvom zopet na Dunaj.

Zadeva kavarnarskih uslužbencev v Trstu. Vseled „ultimatuma“, ki so ga kavarnarski uslužbenci podali kavarnarjem, imeli so kavarnarji shod, na katerem so sklenili, da ne dovolijo večjih koncesij ter da vstrajajo na svojih zadnjih sklepih.

Morski volk. Poveljnik parnika „Abbazia“, kapitan Prandić, je prijavil predvčerajšnjim pristaniškemu uradu na Reki, da je med vožnjo z Reke v Bakar na višini blizu Urinja videl dva metra dolgega morskega volka, ki je plaval v smeri proti Reki.

Vipavska železnica. Danes je torej že gotovo, da se dokončajo dela na vipavski železnici do 31. avgusta t. l. ter da se ista s 15. sept. izroči prometu.

Razkopana cesta. Z Lokvij do Fovškega Kala je odtrgalo, kakor poročajo, v zadnji nevihti cesto za kakih 200 m. Neki

voznik, ki je peljal led z Lokvij v Gorico, bi se bil kmalu ponesrečil, da ni še pravčasno zapazil nevarnosti. Moral je obrniti ter peljati nazaj in po drugi poti v Gorico.

Duhovne vaje za učiteljice bodo od 3. do 7. septembra ter se začnejo torej v sredo ter končajo v nedeljo.

Kuretna in tržni komisarji v Gorici. Goriški tržni komisarji v Gorici ne morejo trpeti, ako ženske nosijo kure zvezane na nogah, z glavami navzdol in imenujejo to: trpinčenje živali. Zaredi tega strogo pazijo na to in ako te vrste trpinčenje živali kje zagledajo, tako dejanje tudi po predpisih kaznujejo.

Najden utopljenec. Onega Mariniča iz Kozane, o katerem smo poročali zadnjič, da je utonil, so našli na bregu Soče ob Flumičelu.

Cvet in sad. V župnijskem vrtu na Sori cvete hruška. Dasi je sadja malo, ima ista precej hrušk. Cvet in sad ob enem se redko vidi.

Občinske volitve v Krmini. Ta zadeva je sedaj končno rešena. Prizivi liberalnih strank so odbiti. Večina v obč. odboru torej ostane krščanska.

Najdeni kostenjaki. Poroča se nam, da so pretečeno soboto našli v Mengšu pri kopanju apnenice na Kebrovem posestvu precej dobro ohranjen kostenjak. To je že sedmi kostenjak, katerega so tekom par let izkopali. Med ljudstvom se razširjuje glede teh okostnic razne vesti. Baje so to še trupla iz francoskih časov.

Nesreče. Filipa Vončina, doma iz Lokovca nad Cepovanom, so potegnili dne 18. t. m. v Savi pri Nomenju v Bohinju iz vode. Sodi se, da je v pijanosti padel v Bistrico, katerega ga je zanesla v Savo. Puškodb na telesu niso našli. Vončina je delal v tamkajšnjem železniškem kamnolomu. — Obesil se je v Krmini kovaški delavec Jakob Makorič. Zapustil je ženo in več otrok. Dolgovi so spravili baje nesrečnega do tega koraka. — Neprevidnost s petrolejem. Krčmar Kodermac v Flejani je prilizil v svetilko, ki je bila že prižgana, petroleja. Svetilka se je razpočila ter ranila tri goste, jednega celo tako nevarno, da se je bati, da umre.

Utopljenca v Savi so dobili pri železniški postaji Sava. Utopljenec je 70letni delavec Jožef Cilenšek iz Št. Lampreta. — V Ribnici so v vodi našli 64letnega posestnika Andreja Levsteke. V pijanosti je padel preko mostu v potok.

Zadnji odmevi tržaških februar-skih dogodkov. V soboto zjutraj, torej po pet in pol mesečni bolezni, zapustil je bolnišnico zadnji ranjenec iz februar-skih dogodkov, poštini uradnik gosp. Fran Fitzko, kateremu je krogla iz vojaške puške prestrelila nogo. Zdravnikom se je posrečilo, ohraniti ranjencu nogo, dasi je bila v veliki nevarnosti.

Ljubljanske novice.

Od strelnih vaj pri Krškem se vrnejo tri baterije 7. topničarskega polka v Ljubljano; dne 30. t. mes. prenoče v Zatičini in Višnji gori.

Tuji. Nemška slavnost v Gradcu upliva tudi na Kranjsko. Že danes, ko so se prave pevske slavnosti s koncerti v Gradcu še-le pričele, je polno tujcev v Ljubljani. Pričakovati jih je baje z vsakim dnevom več.

Gospa Irma Polak ostane še eno leto na hrvaškem gledališču v Zagrebu. Tekom sezone bo večkrat gostovala v Ljubljani.

Prijeta ptička. Okolu Grosuplja je znani Alojzij Plankar kradel, kar mu je prišlo pod prste. Radi raznih tatvin je bil zasledovan, a odnesel je pete. Sedaj se je vrnil z Ogrskega. Može postaviti pa niso nanj pozabili in utaknili so ga takoj na Žabjak. Tudi tat Janez Tomše iz Šiške je že prijet.

Nesreča na sprehodu. V Šiški je včeraj Lj. Grošelj, ključar na kolodvoru, videl, da neki priklenjen pas postaja nevaren nekemu otroku v bližini. Pristopil je k psu, ki pa ni Grošlja nič prijazno pozdravil. Pes je popadel Grošlja za čeljusti in ga precej nevarno ranil.

Vrglo ga je. Hlapec pri Drolcu si je včeraj privoščil pijače nekoliko čez mero. Pred Peterčevo gostilno na Dunajski cesti se je pojavil s steklenico v roki. Ko je napravil še en krepak požirek, ga je nakrat s steklenico vrglo na tlak. Pal je na steklenico ter se poškodoval na glavi. Sedaj se v bolnici trezni.

Samomor. Včeraj popoldne ob 1. uri se je s ciankalijem zastrupila v stanovanju

svojih staršev na Tržaški cesti 24letna gospa Franja K. iz C... Pripeljala se je z izvoščkom domov in je pustila v vozu solnčnik. Poslala je svojega soproga po solnčnik, mej tem časom pa je izpila iz male steklenice ciankali. V četrte ure je bila mrtva. Pri njej so našli tudi nabasan revolver. Bila je še le par mesecev omožena.

Vojak utonil. Iz Postojne prihaja vest, da je vojak tukajšnjega 27. pešpolka Karol Zorn v Pivki utonil.

Ljubljanski Grad. Z ozirom na pomanjkanje stanovanj v Ljubljani pravi neki list, naj mesto kupi Grad, da ga pripravi in adaptira za stanovanja tujcev, naj se zgradi vzpenjača, naj mesto po potrebi pritegne tudi deželo v to akcijo in naj se mestna občina obrne do justičnega ministerstva, oziroma do vlade, da naj taista ne stavi pretirane cene. Kakor nam je znano, so poklicani krogi v tem oziru že na delu. Nasvet, naj se iz ljubljanskega Gradu napravi „hotel prve vrste“, bo pa staro poslopje pač težko primerno urediti.

Gostilna Aurovih dedičev na Dunajski cesti, katero je doslej imel g. Kmetić, prevzame g. Podobnik.

Velikega sulca so ujeli v Ljubljani pri Selu. Sulac je dolg 1 m. 10 cm. Na hrbtu je imel luknjo. Bil je zaboden ali ustreljen. Izlet „Ljubljane“ v Škofjo Loko se je včeraj izvršil na splošno zadovoljnost.

Tvrška Eberl je svojim delavcem povodom 60 letnega obstanika tvrške priredila lepo slavnost v Šiški.

Pa jim je le ušel. Janez Borštnar iz Vrbove pri Kamniku poveril je 26. t. m. 800 kron, da pobegne z njimi v Ameriko. Avizirali so ljubljansko policijo o begunu, a naznanilo je prepozno došlo in Borštnar se je že odpeljal z gorenjskim vlakom. Brzjavili so v Trbiž, a tudi ondi se je Borštnar izmuzal. Zadašno je torej odnesel pete, izključeno pa sedaj tudi ni, da ga sedaj sploh ne dobe.

Oficijal Sorn — policijski zasledovan. V soboto so dognali, da se oficijal Sorn vendar le ni izgubil samo vsled doslej navedenih vzrokov. Po natančni preiskavi so prišli na to, da manjka znatna svota njegovega delokroga zaupanega denarja. Govori se, da nedostaja 8700 kron. Za oficijalom Sornom se je nemudoma izdala tiralka in je sedaj oficijal Sorn policijski zasledovan. Sorn je pač vedel, da bi pri oddaji spisov novi oskrbnik prišel na sled njegovim manipulacijam, zato je rajše pobegnil, nego da bi se поближе seznanil z zapori nove justične palače. Preiskava se nadaljuje.

Shod stavbinih delavcev so imeli soc. demokratje v Zidanovi gostilni. Shoda se je udeležilo okolu 25 delavcev. Linhart se je jezil tudi na „Slovenca“, da ni podpiral zadnje stavke. Mi nismo imeli poveda ogrevati se za stavko, o kateri smo bili že naprej prepričani, da je bila uprizorjena ob nepravem času. Napram delavcem nismo nastopili, pač pa proti socialni demokraciji, ki delavcem ob pravem času ni razložila resničnega položaja.

Razne stvari.

— Najnovejšo od raznih strani.

Rakev za kralja Milana. Naš cesar je naročil, da se v Krušedolu na njegove stroške zgradi nova rakev za umrlega srbskega kralja Milana. — Ogenj pri Stahlenerju. V znanem dunajskem zabavišču pri Stahlenerju je v soboto pričelo goret. Ogenj je napravil mnogo škode. — Potresi. Iz Bombaya se poroča, da se pojavljajo v Aender Abasu vsak dan potresni sunki. Od 9. t. m. prenočujejo prebivalci na prostem. Vročina je neznosna. Poroča se o veliki bedi. Tudi druga mesta je potres poškodoval. — Vabila k sodnijski obravnavi proti nezvesti ženi je na Dunaju vsem svojim prijateljem poslal varani soprog Pollaček. Žena in njen zapeljivec sta dobila vsak 2 meseca. — Obupana vdova. V Kasselu je vdova nadgrodarja pl. Heyd po pogrebu svojega moža skočila s peterimi svojimi otroci v vodo. Vsi so utonili. — Uradniki v štrajku. V Vel. Bečkereku na Ogrskem so opustili delo vsi železniški uradniki, češ, da pod sedanjim načelnikom nočejo služiti, ker ne postopa z njimi, kakor bi bilo napram uradnikom dostojno. — Velikanska iznajdba. Pri vajah ameriške mornarice bodo sedaj prvi pot rabili najnovejšo iznajdbo, takozvano magnetično tehniko, ki opazovalcu naznani 50 angleških milj oddaljeno vojno ladjo in ki omogoči tudi v najtemnejši noči, da se konstatira oddaljenost ladij. S tem aparatom je mogoče v označeni oddaljenosti tudi razločiti, ako se bliža vojna ali trgovska ladja. — Panamerikanski kongres, na katerem bodo zastopane vse ameriške države, se odpre 1. oktobra t. l. v New Yorku.

Strahna nesreča blizu mesta Johnstown. Včeraj iz Amerike došli list „Mir“ popisuje nesrečo, ki se je pripetila 10. julija v rudniku blizu Johnstowna. Piše namreč: To mesto je zopet obiskala huda nesreča, manjša seveda kot 30. maja 1889.,

glede na življenja. Grozna razstrelba se je pripetila zgodaj to popoldne. Gotovega se še ne more nič vedeti, koliko je ubitih in zasutih. Može, ki so utekli smrti, so poročali o nesreči, ki se je hipoma raznesla po mestu. Matere, žene in otroci so drli k jami, da bi zvedeli o svojcih; pot se jim je morala zastaviti, da niso vdrli v jama, iz katere so puhali dušljivi plini. — Vse upanje, da bi šla v rov kaka pomoč, je bilo zaman. Dva moža, ki sta se rešila iz jame, sta šla nazaj kake dve milj, da sta poskusila, kako bi se dalo pomagati revežem, a puh ju je vrigel nazaj in komaj sta ušla smrti. Razni oddelki so poskušali priti skozi druge uhode; eni so se komaj rešili smrti, druge je pa sploh moral plin preveč omamiti, ker ostali so v jami. Trdi se, da mora biti še do 450 mož v jami. Dne 11. julija jutraj so že začeli vlačiti ponesrečence na plano. Par nezvestnih so obudili zopet k življenju. Predsednik je izjavil, da je to velikanska, nepričakovana nesreča. Naprave so bile nadzirane pred tremi dnevi in bilo je vse v najboljšem stanju. V tridesetih dneh, kar se je delalo v jami, se ni zgodilo nobene nesreče. Vzrok razstrelbe še ni znan, a vsekakor je moral uhajati plin iz drugega oddelka, ki je bil radi plina zadelan. Stevilo gotovih ponesrečencev je do sedaj 125. Imenik se ne more izdati, ker so večinoma vsi delavci neznani, razun po svojih znakih. Efin način, da se zvedo imena, bo, da bodo družine poslale imena, kateri manjkajo. Ta premogokop je eden največjih v Zed. drž. — Ostali ameriški listi dosedaj še niso prinesli natančnejših poročil. — Mesto Johnstown leži v Pennsilvaniji, kakih 3—400 km proti zahodu od Novega Yorka ob železnici, ki vodi iz tega mesta v Pittsburgh. Dunajski list „Vaterland“ prinaša obširno poročilo o neizgodi. Ime rudnika je „Klondyke“. Eksplozija je nastala 10. julija ob 12. uri 20 min. pop. Prvi dan so našli 87 mrtvih in nekaj živih. Velik del mrtvih je tako razmesarjen, da jih ni moči spoznati. Večina ima obraz zakrit z rokama, ki ju morejo le z največjo silo raztegniti. Mnogo mrtvecev so dobili pri loncih z jedli. Trdi se, da je le kakih 12 ponesrečencev Amerikanov, vsi drugi so avstrijski in ogrski Slovani.

Bolesen belgijske kraljice. Uredniku »Reforme« se je belgijska kraljica Henrieta izjavila, da je zbolela radi redbinjskih nesreč. S svojim soprogom ne govori že dalje časa; veliko žalost sta ji povzročili tudi obe hčeri Lujza in Stefani. Katera se je poročila z grofom Lonyayem. Kraljica je izrazila željo, da ne bi nikdar še kaka kraljica morala toliko pretrpeti, kakor mora trpeti ona.

Iz Martinique se poroča o velikih zemeljskih spremembah, katere je povzročil vulkanični izbruh. Tako štrle 5—6 metrov nad površino vodovodne cevi, ki so ležale poprej redno tako globoko pod zemljo. Morska obala se je tako izpremenila, da ni več mogoče spoznati. Kjer je bil popreje pesek, tamkaj se vzdigujejo velikanske skale, v katere se zaganjajo peneči valovi. Kjer je bil popreje zaliv Le Fonds Core, je sedaj 30 metrov visoko obrežje. V cerkvi majhne vasice Le Precheur se igra sedaj morska voda. V vasi Besse-Pointe je vse izginilo pod pepelnimi lavinami, le cerkev in župnišče je ostalo. Opaža se, da se na nekaterih krajih dan na dan vrše naravne spremembe.

Musolino v ječi. Glasoviti ropar Musolino sedaj hira v ječi v Lucca. Brani se vzeti kaj hrane in njegov zagovornik se „boji“, da umre Musolino od oslabljenja. Musolino pravi, da hoče sedaj človeštvu izkazati veliko uslugo s tem, da se umori. »Tako«, pravi, »bom pokazal vsem sodrugom, kaj naj naredé, kadar jih oblasti vjamajo«.

Nedostajanje mesa v Španiji. Španska vlada je za 6 mesecev suspendirala colnino za voje, krave, teleta in za suho meso in sicer zaradi pomanjkanja mesa, ki se je pojavilo v Španiji. Dobro bi bilo, ako bi se sestavil v Avstriji poseben konzorcij, ki bi porabil to priliko in ondi začel konkurirati z avstrijsko živino. Ni izključeno, da bi Avstrija pri tej priliki lahko zavzela prvo stališče pri uvozu na Špansko.

Diplomat v samostanu. Dosedanji generalni konzul v Solonu, Nikolaj Ilarionov se je nenadoma odpovedal svoji službi in se podal v samostan na sveto goro Athos. Nikolaj Ilarionov je bil v obče zelo priljubljen in car mu je dal pred nekaj leti naslov „ekscelenca“.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Zagorje, 28. julija. Na Lokah pri Zagorju je napadel sinoči nekdo s samokresom gospo Herm. Schink. Poškodba k sreči ni nevarna. Storilec neznan.

Dunaj, 28. jul. Deželni zbor je soglasno sprejel predlog posl. Kolisko, da je nemški jezik izključno učni jezik na nižjeavstrijskih šolah.

Videm (Udine), 28. julija. Pri provincijalnih volitvah v Vidmu so Slovenci prodrli z dvema svojima kandidatom. Profesor Trinko in notar Kukovec sta nova slovenska beneška poslanca v Vidmu. Naprej! Ne udajmo se!

Berolin, 28. julija. Agrarec grof Kanitz je v seji carinsko-tarifne komisije izjavil, da mu je nek Avstrijec izdal tajni načrt avstrijskega carinskega tarifa.

Pariz, 28. julija. (C. B.) Včeraj popoldne in zvečer so se pojavili v mestu veliki nemiri povodom zatvoritve redovniških šol. Enaka poročila prihajajo tudi z dežele. Več sto oseb je bilo aretiranih, mnogo ranjenih, mej temi dvanaest smrtno nevarno.

Lyon, 28. julija. (C. B.) Radi zatvoritve kongregacijskih šol so se pojavili v raznih delih mesta izgredi mej katoliki in socialisti. Več oseb je bilo ranjenih, mnogo aretiranih.

Odprto pismo

blagorodnemu gospodu **Petru Grasselliju**, dež. odborniku itd.

v Ljubljani.

Ravnokar je preteklo tri mesece po požaru v Zdenski vasi. V prvi seji, ki jo je deželni odbor imel potem, je bila dovoljena pogorelcem podpora 4000 kron. Naročeno vam je bilo v ravnotistiseji, da si daste takoj izplačati denar pri deželnih blagajni in ga prinesete ali pošljete pogorelcem. Vi tega do danes niste storili. Pač pa je prinesel sobotni »Narod« — morda od Vas spisano beležko — »daso tudi pogorelci v Zdenski vasi v nevarnosti, da pridejo ob podporo«. Ta podpora je bila dovoljena pred obstrukcijo in ni nobeni zvezi s podporami, katere ste Vi v zadnji seji svojimi tovariši odklonili. Jaz si ne morem misliti, da bi dež. odbor nesrečnim in podpore potrebnim pogorelcem v Zdenski vasi namenjeni denar pustil ležati toliko časa v deželni blagajni. Zato Vas prav uljudno vprašam: Gospod Peter Grasselli, kdaj boste prinesli denar, ki je dovoljen za pogorcele?!

V Dobrépoljah, 27. julija 1902.

Fr. Jaklič, deželni poslanec.

Zitne cene

dné 26. julija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7-03	7-04
Rž za jesen	6-14	6-15
Koruzna za juli-avgust	5-07	5-08
„ „ sept.-oktober	5-16	5-17
Oves za sept.-oktober	5-02	5-03
„ „ jesen	5-02	5-03

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6-72	6-73
Rž za oktober	5-52	5-53
Oves za oktober	5-80	5-81
Koruzna za avgust	4-73	4-74
„ „ maj (1903)	4-82	4-83

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K	—
„ „ južna tel.	7-—	7-25
Rž	—	—
Ječmen	—	—
„ „ ob Tisi	—	—
Koruzna ogerska nova	5-25	5-33
Cinkvant	6-—	6-40
Oves srednji	7-55	7-75
Fižol	7-25	10-75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dn	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrar	Noba	Padavina v 24 urah
26	9. zveč.	737-4	19-8	brezv.	jasno	0-0
27	7. jut.	737-6	15-9	sl. vzv.	megla	0-0
27	2. popol.	736-2	28-2	p. m. jz.	jasno	—
27	9. zveč.	725-7	21-1	sl. jz.	jasno	—
28	7. jut.	736-2	18-7	brezv.	sk. oblac.	0-0
28	2. popol.	739-6	16-5	sr. svzh.	oblac.	—
Srednja temperatura sobote 19-5°, norm.: 19-0°.						
Srednja temperatura nedelje 21-8°, normale: 19-9°.						
Danes od 1-1/4 ure popoldne nevihta.						

Dunajska borza

dné 28. julija.

Skupni državni dolg v notah	101-80
Skupni državni dolg v srebru	101-65
Avstrijska zlata renta 4%	121-70
Avstrijska krona renta 4%	59-88
Ogerska zlata renta 4%	121-80
Ogerska krona renta 4%	97-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1697-—
Kreditne delnice, 160 gl.	678-—
London v ista	239-67 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-—
50 mark	23-40
50 frankov (napoleonor)	19-05
Italijanski bankovci	94-—
C. kr. cekini	11-28

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 20. julija do dné 26. julija.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	130	—	Pšenična moka 100 kg	29	20
„ „ II. „	110	—	Koruzna „	16	—
„ „ III. „	1—	—	Ajdova „	29	50
Telečje meso „	140	—	Fižol, liter „	—	24
Prasičje „ sveže „	150	—	Grah „	—	40
„ „ prek. „	2—	—	Leča „	—	25
Košturnovo meso „	90	—	Kaša „	—	20
Maslo „	250	—	Ričet „	—	—
Surovo maslo „	240	—	Pšenica „ 100 kg	20	10
Mast prasičja „	150	—	Rž „	16	—
Slanina sveža „	140	—	Ječmen „	14	—
„ „ prekajena „	160	—	Oves „	16	60
Salo „	130	—	Ajda „	14	80
Jajce, jedno „	—	6	Proso, belo „	15	60
Mleko, liter „	18	—	„ „ navadno „	13	—
Smetana, sladka liter „	80	—	Koruzna „	12	60
„ „ kisl „	80	—	Krompir „	6	—
Med „ „ „ „ „	—	—	Drva, trda, m ³ „	8	20
Piščanec „	1—	—	„ „ mehka „	5	60
Golob „	40	—	Sen „ 100 kg	7	80
Raca „	—	—	Slama „	7	—
Zajec „	—	—	Stelja „	—	—

896 1—1

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja o priliki izgube mojega soproga, gospoda

Franc Lamovc-a,

trgovca šrevljarskega blaga,

izrekam vsem mnogobrojnim udeležnikom pogreba najpriznejšo zahvalo žaljoča

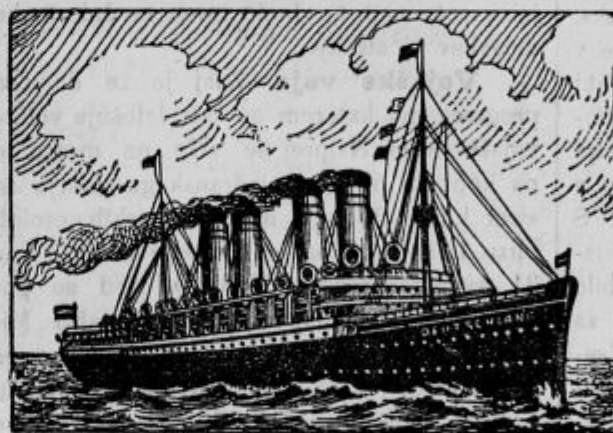
Marija Lamovo.

Lokomobil,

popoln, zstern Clayton & Shufelworth, 6—8 konjskih močij, se po najnižji ceni prodá.

998 (1—1)

Naslov: Okrbnišvo Gornjigrad.

Največje, najhitreje ter najvarneje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg - Ameriške Linije.

v Ljubljani, Marijin trg št. 1, nasproti frančiškanski cerkvi.

Notar dr. R. BEŽEK

uraduje

od 1. avgusta t. l. naprej v Jenkovi hiši št. 36 v pritličju nasproti novi justični palači.

892 (3—1)

Fersan-Cacao

FERSAN-CACAO

je železnato redilno in krepilno sredstvo ter kri tvorilno in živce krepčalno, prijetnega okusa in lahko prebavno. — Blagovoli se vprašati zdravnika. 618 50—9

Glavna zaloga za Kranjsko: Jos. Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.